

با مردم ایران

(مصاحبه با آقای محمد فریدالدین خان - استاد رشته اقتصاد از دانشگاه داکا - بنگلادش)

حضور: ضمن تشکر، به عنوان آغاز سخن، خود را معرفی بفرمایید و مختصری از فعالیتهای خود بیان کنید.

آقای محمد فریدالدین خان: بسم الله الرحمن الرحيم. اللهم صلي على محمد و آل محمد. من محمد فریدالدین خان، اهل بنگلادش و مقیم شهر داکا هستم. من استاد رشته اقتصاد از دانشگاه دارالاحسان بنگلادش هستم که در سال ۱۹۷۶ فارغ التحصیل شدم و فعلاً در دانشگاهها مشغولم و کار فرهنگی انجام می دهم. بنده همچنین سردبیر انجمن بزرگ سراسری فرهنگی "دم‌الدین مجلس" می باشم و نیز مدیر انجمن علمی و فرهنگی "ابوذر غفاری" در کشور خودم هستم.

حضور: در باره فعالیتهایی که در ایران داشتید نیز توضیح بفرمایید.

فریدالدین خان: الحمد لله خداوند قسمت بزرگی به من عنایت کرد که بعد از فراغت از تحصیل - یعنی حدود یک سال بعد از آن یعنی در سال ۱۹۷۷ به ایران آمدم. حدود یک سال و نیم در ایران مستقر بودم که انقلاب اسلامی شروع شد. من هم در شمار مردم مبارز ایران بودم. از همان روز عید فطر که به صورت اتفاقی - به خواست خداوند متعال - در آن تظاهرات شرکت کردم وارد مبارزات مردم ایران شدم. از آن به بعد هر تظاهرات و برنامه‌ای که بود همراه مردم محله‌ای

□ من به خیابان می آمدم و با مردم
ایران شعار می دادم تا اینکه امام از
پاریس تشریف آوردند و آن روزها، دهه
فجر، در کنار مردم ایران بودم

□ برای من این یک قسمت بزرگ الهی
بود که از نزدیک تحولات و پیروزی
انقلاب اسلامی را بینم

که در آن زندگی می کردم - یعنی میدان بهارستان- در آن شرکت داشتم. من به خیابان می آمدم
و با مردم ایران شعار می دادم تا اینکه امام از پاریس تشریف آوردند و آن روزها، دهه فجر، در
کنار مردم ایران بودم. الحمدلله انقلاب پیروز شد و من هم کم کم در تشکیلات انقلابیون بویژه در
حزب جمهوری اسلامی عضو شدم و در دفتر مرکزی شروع به فعالیت کردم.

حضور: شما که در جریان انقلاب اسلامی فعال بودید به طور کلی چه دیدگاهی نسبت به آن

دارید و مردم کشور شما- بنگلادش- چه دیدگاهی نسبت به این انقلاب دارند؟

فریدالدین خان: برای من این یک قسمت بزرگ الهی بود که از نزدیک تحولات و پیروزی

انقلاب اسلامی را بینم و با آن احساساتی که آن زمان داشتم و مشاهداتی که تاکنون داشته‌ام نظرم

این است که این انقلاب و راه امام خمینی، تنها طرحی است که می‌تواند مردم مستضعف جهان
بویژه امت اسلامی را نجات بخشد. تا به حال که سی سال از پیروزی انقلاب اسلامی گذشته،

الحمد لله این انقلاب در همه جا برای مردم جهان شناخته شده است. من می‌توانم ادعا کنم که مردم بنگلادش از ته دل آرزو دارند که چنین انقلابی آنجا هم اتفاق بیافتد.

حضور: نقش وحدت را در پیروزی انقلاب اسلامی و به طور کلی در آینده جهان اسلام

چگونه می‌بینید؟

فریدالدین خان: همان طور که حضرت امام بارها در سخنان خود فرموده‌اند وحدت، کلید پیروزی مبارزات مردم علیه ظالمین است. عزت و شرف امت اسلامی به علت نداشتن وحدت از دست رفته است. حضرت امام، بانی و نقیب اتحاد و وحدت بودند و بحمدالله در ایران بر اساس همین وحدت، انقلاب پیروز شد و کشور ایران بر اساس همین وحدت و اتحاد اقشار مختلف مردم و مسئولین قدرتمند شده و قدرتمند باقی خواهند ماند. در زمان سابق اصلاً چنین نبود. به همین صورت باید در بین مذاهب گوناگون مسلمین اتحاد و برابری و دوستی هرچه محکمتر برقرار شود تا همگی به آن اقتدار و عزتی که شایسته آن هستند برسند.

حضور: طبعاً دشمنان انقلاب اسلامی خصوصاً جهانخوارن غربی که منافعشان در ایران و

منطقه بلکه در اکثر نقاط جهان بر اثر این انقلاب در معرض خطر قرار گرفته می‌دانند که رمز پیروزی انقلاب اسلامی چه بود و برای جلوگیری از اتحاد مسلمین توطئه‌های مستمر دارند. به نظر شما در این میان چاره مسلمین چیست؟

فریدالدین خان: این مسلم است که آنها با اسلام و انقلاب اسلامی و هرگونه مبارزات مردمی و خیزش مستضعفین دشمنی می‌کنند چون آنها ظالم هستند و استثمارگر و امپریالیست هستند، منتهی چهره آنها امروزه برای مردم دنیا شناخته شده است. مردم دنیا الان به هرچه آنها می‌گویند با دیده تردید نگاه می‌کنند. به فرمایش حضرت امام آنها آنقدر علیه مسلمانان و مردم مستضعف توطئه کرده‌اند که حتی اگر یک مطلب حقی را بگویند مردم با نظر تردید به آن نگاه می‌کنند. مثلاً صدای آمریکا و بی بی سی و رسانه‌های دیگر مستکبران جوری عمل کردند و در این سی سال هرچه توانستند دروغ علیه اسلام و انقلاب اسلامی و علیه امام و علیه مسلمین گفتند که مردم دیگر

□ این انقلاب و راه امام خمینی، تنها طرحی است که می‌تواند مردم مستضعف جهان
بوئژه امت اسلامی را نجات بخشد

□ حضرت امام، بانی و نقیب اتحاد و وحدت بودند و بحمدلله در ایران بر اساس همین
وحدت، انقلاب پیروز شد

حرف آنها را باور نمی‌کنند. حرف هر شخص یا رسانه‌ای که ثابت شود دروغ است دیگر اعتباری
ندارد. البته آنها با تمام امکاناتی که دارند تبلیغ می‌کنند ولی متأسفانه ما مسلمانان در برابر آنها از
نظر تبلیغی ضعیف هستیم. چون رسانه‌های امروزی سرمایه‌های عظیمی نیاز دارند ولی مسلمین
چنین رسانه‌هایی ندارند و دولتهای مسلمین نیز اکثراً دست نشانده هستند و اعتنا نمی‌کنند. ولی
الحمدلله جمهوری اسلامی ایران در این مسیر توانایی‌های خود را نشان داده است و امیدواریم در
آینده جای خالی این رسانه‌ها را برای مسلمین پر کنند.

حضور: نقش اسرائیل را در تضعیف مسلمین و صدمه زدن به آنان و ایجاد اختلاف میان

آنان چگونه ارزیابی می‌کنید؟

فریدالدین خان: همان‌طور که حضرت امام فرموده بودند اسرائیل یک غده سرطانی است که
در قلب امت اسلامی کاشته شده است. وجود اسرائیل یک دولت مصنوعی است که سردمداران
جهان استکبار آن را علیه اسلام و مسلمین درست کردند. صهیونیستها که خودشان ادعای یهودیت
دارند واقعاً به مذهب و دین کاری ندارند. آنها نشسته‌اند و توطئه می‌چینند و نقششان جلوگیری از
پیشرفت و اتحاد مسلمین است برای غارت سرمایه‌های مادی و معنوی مسلمانان. و گرنه هیچ منطقی

وجود ندارد که اسرائیل اینجا تشکیل دولت بدهد. این منطقه از مناطق اسلامی است که استثمارگران غربی، صهیونیستها را از نقاط مختلف جهان در آنجا جمع کرده‌اند و به تصرف آنها داده‌اند.

حضور: به نظر شما چرا امام خمینی، آمریکا را شیطان بزرگ نامید؟
فریدالدین خان: امام درست فرمودند. از نظر امام آمریکا تمامی جبهه کفر است، کفری که کفر حربی است علیه اسلام و مسلمین و همچنین همه مستضعفین جهان. دهها سال است که عملکرد آمریکا همه‌اش ظلم و ستم و کشت و کشتار و توطئه است. چهره آمریکا آنقدر پلید و آنقدر کثیف است که امام حق دارد آن را شیطان بزرگ بنامد.

حضور: از دیدگاه شما چه چیزی اسباب ایستادگی و قدرت مسلمانان در برابر آمریکا و سایر قدرتها خواهد شد؟
فریدالدین خان: مسلمانها اگر مسلمان باشند و همان‌طور که حضرت امام نشان دادند همان‌جور عمل کنند و پیروی کنند اصلاً قدرتمندترین قوه جهان می‌توانند باشند و می‌توانند علیه قدرتها پیروز شوند. ما الان می‌بینیم حزب‌الله لبنان نسبت به اسرائیل و امکانات اسرائیل خیلی کوچک است و حماس که اصلاً قابل مقایسه نیست ولی همین روحیه‌ای که حضرت امام دمیده‌اند ما اگر از همان روحیه برخوردار باشیم ان شاءالله مردم مسلمان هر جای دنیا باشند می‌توانند در برابر قدرتها زورگو بایستند.

حضور: مشکل مسلمانان در پیروی از راه امام خمینی و در واقع از اسلام ناب محمدی(ص) یعنی از دین خودشان چیست؟

فریدالدین خان: به نظر بنده همان‌طور که حضرت امام فرمودند دولتهای اسلامی مشکل اصلی مسلمانان هستند. مردم مسلمان آنچه را که می‌خواهند انجام دهند به علت ممانعت این دولتها

□ اسرائیل یک دولت مصنوعی است که سردمداران جهان استکبار آن را علیه اسلام و مسلمین درست کردند

□ دهها سال است که عملکرد آمریکا همه‌اش ظلم و ستم و کشت و کشتار و توطئه است. چهره آمریکا آنقدر پلید و آنقدر کثیف است که امام حق دارد آن را شیطان بزرگ بنامد

نمی‌تواند. دولتها دست آنها را از پشت بسته‌اند. مردم اسیرند به دست این دولتها. آنها اصلاً دیدگاه سیاسی اسلام را نمی‌دانند و از غرب تقلید می‌کنند. اگر دیدگاههای حضرت امام و دیدگاههایی که ایشان از اسلام عرضه کرده‌اند آنها خوب بفهمند همین سیاستمداران جهان اسلام همه‌اشان گرایش پیدا می‌کنند به این دیدگاهها و تبدیل می‌شوند به آنچه امام می‌گفت و برای جهان اسلام آرزو می‌کرد.

حضور: شناخت مردم بنگلادش از آراء و اندیشه‌های امام چگونه است؟

فریدالدین خان: مردم ما از کوچک و بزرگ همه امام را می‌شناسند و او را دوست دارند و هر موقعی که آنجا ما مسئله سیاسی داریم احساس می‌کنیم که اگر خداوند رهبری مثل امام به ما می‌داد ما نجات پیدا می‌کردیم. البته این نوع حالت، حالت احساسی است ولی امام را باید عمیقتر و بهتر شناخت که متأسفانه چنین شناختی حاصل نشده است. البته وصیت نامه امام و بعضی از کارهای ایشان ترجمه شده است و به دست مردم می‌رسد منتهی آن طوری که لازم هست امام را شناخت چنین چیزی نشده است.

حضور: به نظر شما کدامیک از آثار و کتابهای حضرت امام برای ترجمه و انتشار در بنگلادش مهم و لازم است تا شناخت بهتری از اندیشه‌های بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران حاصل شود؟

فریدالدین خان: همه کتابهای امام لازم است. همه کتابهای امام برای همه مفید است. مثلاً فکر می‌کنم کتابهای عرفانی امام با اندیشه مردم ما بیشتر هماهنگی دارد و در مناطق ما بسیار مورد استقبال است. چون مردم آن مناطق عرفان مسلک هستند و آن طریقتهایی که در بنگلادش هست همه آنها دوستان اهل بیت (ع) هستند. از این لحاظ حرف امام را آنها بیشتر درک می‌کنند ولی به نظرم کتابهای سیاسی امام و عمدتاً صحیفه امام که حاوی سخنان و پیامهای حضرت امام است بسیار لازم است که همه آن به زبان بنگالی ترجمه شود. چون تقریباً ۲۰۰ میلیون نفر در بنگلادش و ایالت‌های هند به زبان بنگالی صحبت می‌کنند. ما می‌توانیم در بنگلادش یک نمایندگی از مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی تأسیس کنیم که ارتباط مستقیمی با این مرکز در جماران داشته باشیم با هماهنگی خانه فرهنگ و سفارت ایران در آنجا. الان افراد و نیروهای زیادی در کشور ما آماده همکاری هستند و دانشجویان زیادی هستند که فارسی می‌دانند و در دانشگاه‌های آنجا فارسی می‌خوانند. ما می‌توانیم یک گروه مترجمین تشکیل بدهیم و شروع کنیم به ترجمه آثار امام و بعد ادیت شود و چاپ شود. به نظر بنده آنچه خود حضرت امام نوشته‌اند یا دیگران مربوط به ایشان نوشته‌اند مثلاً خاطرات آقای هاشمی که من دیده‌ام یا کسان دیگری که به امام نزدیک بوده‌اند و مطالبی نوشته‌اند همه اینها لازم است برای کشور ما و سایر کشورها ترجمه شود. هرچه این ترجمه‌ها بیشتر شود به نظر من نجات مردم جهان نزدیکتر خواهد شد.

حضور: ظاهراً در خود کشورهای اسلامی نیز علیه اسلام ناب محمدی (ص) و در واقع به صورت واسطه‌ای به نفع ابرقدرتها و منافع آنان فعالیتهای تبلیغی زیادی صورت می‌گیرد که چهره واقعی اسلام را مخدوش می‌سازد. در این زمینه چه نظری دارید؟

فریدالدین خان: درست است. دشمنان اسلام برای تیره کردن چهره واقعی اسلام خیلی هزینه می‌کنند. آنها بویژه از طریق مسلمان‌نماها مثل عربستان سعودی و وهابیه‌ها و سلفی‌ها خیلی تبلیغ

□ مسلمانها اگر مسلمان باشند و همان طور که حضرت امام نشان دادند همان جور عمل کنند قدرتمندترین قوه جهان می توانند باشند

□ مردم ما از کوچک و بزرگ همه امام را می شناسند و او را دوست دارند و هر موقعی که آنجا ما مسئله سیاسی داریم احساس می کنیم که اگر خداوند رهبری مثل امام به ما می داد ما نجات پیدا می کردیم

می کنند. آنها الان مبلغینی دارند که ماهیانه حقوق می گیرند و در سراسر دنیا از جمله در بنگلادش تبلیغ می کنند، در پاکستان و جاهای دیگر تبلیغ می کنند. ما احساس می کنیم این نیروها خیلی فعالند. باید علیه آنها مبارزه کرد، یک مبارزه فرهنگی مستمر که با کتابهای حضرت امام این کار را می توان صورت داد. مردم وقتی ذهنشان روشن شد و مسایل را دریافتند آنگاه خودشان می دانند چه کنند.

حضور: امام خمینی، آزادی را اول مرتبه تمدن می دانستند حال آنکه با آزادی غربی موافقت نداشتند. شما چه برداشتی از این دیدگاه دارید؟

فریدالدین خان: آزادی غربی اصلاً آزادی واقعی نیست، مردم جهان غرب آزاد نیستند. آنها نیز در اسارت بسر می برند. انسانیت انسان در وجود آنها رشد نکرده است. آن طور که خداوند و قرآن و پیامبر (ص) می خواستند که انسان را از مشترکات حیوانی رشد دهند و به انسانیت برسانند و به مرحله انسان کامل برسانند، آن موقع هست که انسان آزاد است و از اسارت حیوانیت و خصلتهای حیوانی - که در غرب پر است - بیرون می آید. متأسفانه تمدن مصنوعی غرب سرایت

کرده به کشورهای اسلامی. ولی اگر ما به دیدگاههای امام خمینی که راه نوینی را و یک تجدید فکری را برای مسلمین ایجاد کرده که التقاطی در آن نیست، همان اسلام ناب محمدی (ص)- همان طور که خود امام فرمود- برگردیم، آنگاه در صراط انسانیت هستیم. از این دیدگاه باید مردم را تزکیه کرد.

حضور: به نظر شما نخبه گان و هنرمندان و نویسندگان جهان اسلام چه وظیفه ای در عصر

حاضر دارند؟

فریدالدین خان: به نظر من، هر کس هر هنری دارد باید سرمایه گذاری کند تا آن انسان گمشده را بیابد، تا حقیقت انسان را از وجود مادی آدمیان بیرون بیاورد و بروز بدهد. به نظر بنده همه هنرمندان، همه علما، هر کس که نیروی فکری دارد باید در مورد امام و دیدگاههای امام بیشتر فکر بکند، بیشتر مطالعه کند و از روحیه امام و از زندگی درخشان او باید درس بیاموزند و با قلبشان آن را دریابند و از طریق آن کار بکنند.

حضور: شما با توجه به سوابق فعالیتی که در ایران دارید و ظاهراً چند بار با امام خمینی

ملاقات کرده‌اید چنانچه از این ملاقاتها خاطره‌ای دارید به عنوان حسن ختام این مصاحبه بیان

بفرمایید.

فریدالدین خان: بله، یک خاطره خیلی خوب دارم. بنده این را به عنوان یک نعمت بزرگ الهی می‌دانم که صورت مبارک حضرت امام را بوسیده‌ام. ایشان اجازه دادند. وقتی که ایشان در قم بودند - قبل از اینکه تهران تشریف بیاورند - من در آن موقع در حزب جمهوری اسلامی بودم. ما رفتیم خدمت حضرت امام و من با اجازه آن حضرت، صورت نورانی اش را بوسیدم. آن روزی که ما از قم برگشتیم، بچه‌های حزب موضوع را فهمیدند. وقتی ما برایشان گفتیم قسمت شد که ما صورت امام را بوسیم دیگر تمام آن روز بچه‌های حزب ما را می‌بوسیدند. آنها می‌گفتند نمی‌دانیم قسمت ما بشود یا نه حالا تو را می‌بوسیم که امام را بوسیده‌ای. بعد از آن در جماران - در صدا و

□ به نظر بنده همه هنرمندان، همه علما، هر کس که نیروی فکری دارد باید در مورد امام و دیدگاههای امام بیشتر فکر بکند و بیشتر مطالعه کند و کار کند

□ بنده این را به عنوان یک نعمت بزرگ الهی می‌دانم که صورت مبارک حضرت امام را بوسیده‌ام. وقتی از قم برگشتیم و بچه‌های حزب موضوع را فهمیدند تمام روز مرا می‌بوسیدند

سیما که بودم - یک بار در یک جلسه خصوصی با بچه‌های برون مرزی رفته بودیم خدمت امام. امام اجازه فرمودند در آنجا هم دست امام را بوسیدیم. قسمت بزرگی بود. من در جماران سعی می‌کردم خودم همه مسائل را به عهده بگیرم. وقتی در حزب بودم سخنرانیهای حضرت امام را به زبان انگلیسی ترجمه می‌کردم و بعد هم که به صدا و سیما آمدم و در برنامه برون مرزی صدای بنگالی را راه انداختیم، آنجا هم سخنرانیهای امام و پیامهای امام را به زبان بنگالی ترجمه می‌کردیم و می‌فرستادیم. مثلاً پیامهای حضرت امام به حجاج را من به زبان بنگالی ترجمه می‌کردم. خلاصه خاطرات زیادی از آن دوران دارم.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی
مصاحبه‌کننده: محمدرضا عبدالهی فرد